

26.

ARAŞTIRMA
SONUÇLARI
TOPLANTISI

3. CİLT

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

26.
ARAŞTIRMA SONUÇLARI
TOPLANTISI
3. CİLT

26 – 30 MAYIS 2008
ANKARA

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayın No : 3172-3
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayın No: 131-3

YAYINA HAZIRLAYANLAR
Doç. Dr. Fahriye BAYRAM
Dr. Adil ZME

Kapak ve Uygulama
Suna HKENEK

ISBN: 978-975-17-3392-4
978-975-17-3389-4 (Takım)
ISSN: 1017-7663

Kapak Fotoğrafı: *Harun ÖZDAŞ*
"Akdeniz Bölgesi Sualtı Araştırması 2007 Yılı Çalışmaları"
"Ege Bölgesi Sualtı Araştırması 2007 Yılı Çalışmaları"

Not :Bildiriler, sahiplerinden geldiği şekliyle ve geliş sırasına göre yayımlanmıştır.
Kitapta yayımlanan yazıların tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

ANKARA-2009

İÇİNDEKİLER

Hatice PAMİR, Gunnar BRANDS, Shinichi NİSHİYAMA Hatay Yüzey Araştırmaları 2007 Antakya, Samandağ, Yayladığı ve Altınözü.....	1
Asnu-Bilban YALÇIN Boğaziçi Topografyası: 2007 Araştırmaları	13
Masako OMURA 2007 Yılı Yassihöyük Yüzey Araştırmaları	27
Peter RUGGENDORFER Survey-Projekt Alında-Die Kampagne 2007	37
Lutgarde VANDEPUT, Veli KÖSE Pisidia Survey Project 2007: Remains in the Territory of Pednelissos	45
Karl STROBEL, Christoph GERBER Tavium/Tawinija International Research Project 2007 Yılı Kampanyası Raporu.....	59
Yaşar ERSOY, Elif KOPARAL Urla ve Seferihisar İlçeleri Yüzey Araştırması 2007 Yılı Çalışmaları.....	73
Tayfun YILDIRIM, Tunç SİPAHİ 2007 Yılı Çorum ve Çankırı İlleri Yüzey Araştırması	91
Maria Berg BRIESE, Signe ISAGER, Poul PEDERSEN The Turkish-Danish Investigations at Ancient Halikarnassos (Bodrum) in 2006 and 2007	107

Adnan DİLER, Sinem TÜRKOĞLU, Ufuk ÇÖRTÜK, Şahin GÜMÜŞ Bodrum Yarımadası Leleg Yerleşmeleri Pedasa, Aspat, Kissebükü (Anastasioupolis), Mylasa Sarıçay Ovası – Damlıboğaz (Hydai) – Pilav Tepe, Kendreai (Sedir Adası) ve Mobolla Yüzey Araştırmaları 2006–2007	125
Philipp NIEWÖHNER Byzantinische Gebälke Im Archäologischen Museum Istanbul	143
Ergün LAFLI Hellenistische, Römisch-Kaiserzeitliche und Spätantik-Frühbyzantinische Tonunguentarien Aus Dem Museum Von Gaziantep (Südosttürkei)	153
Lorenzo D'ALFONSO Archaeological Survey in Northern Tyanis: Preliminary Report of the Second Campaign	161
Marc WAEKENS The Surveys and Archaeometrical Research at Sagalassos	173
Eugenia BOLOGNESI RECCHI FRANCESCHINI The Great Palace Itineraries	197
Winfried HELD, Gonca CANKARDAŞ ŞENOL, Ahmet Kaan ŞENOL 2007 Yılı Bybassos Araştırması	211
Ann E. KILLEBREW, Gunnar LEHMANN, Marie-Henriette GATES Summary of the 2007 Cilicia Survey (İskenderun Bay Region)	227
Jan-K. BERTRAM, Gülçin İLGEZDİ ODTÜ Survey 2006–2007 ODTÜ Yüzey Araştırması 2006–2007	239

Harun ÖZDAŞ	
Ege Bölgesi Sualtı Araştırması 2007 Yılı Çalışmaları.....	249
Harun ÖZDAŞ	
Akdeniz Bölgesi Sualtı Araştırması 2007 Yılı Çalışmaları.....	259
Thomas ZIMMERMANN	
Kalınkaya–Toptaştepe: Kalkolitik ve Eski Tunç Çağı Buluntuları Üzerine Genel Bir Değerlendirme	273
Martin BACHMANN	
Alman Arkeoloji Enstitüsü İstanbul Şubesi'nin Yeni Araştırma Projelerinden Oinoanda (Likya)	279
Abuzer KIZIL, İ. Öznur ÖZTEKİN	
2007 Yılı, Muğla İli, Milas İlçesi ile Ören ve Selimiye Beldelerinde Arkeolojik Yüzey Araştırması.....	293
Alessandra GUIGLIA, Claudia BARSANTI, Silvia PEDONE	
St. Sophia Museum Project 2007: The Marble Sculptures of St. John Studius (İmrahor Camii).....	311
Nur BALKAN-ATLI, Nurcan KAYACAN, Berkay DİNÇER, Yasin ÇAKAN, Laurence ASTRUC	
Niğde ve Aksaray İlleri Yüzey Araştırması (Göllü Dağ Obsidiyen Araştırmaları) 2007.....	329
Marie-France AUZÉPY	
Marmara Bölgesi Yüzey Araştırması 2007 Çalışma Dönemi (26 Ağustos – 7 Eylül)	347
Bilal SÖÇÜT, Tunç SEZGİN, Banu YILMAZ	
Işıklı Kasabası'ndaki (Deniz-Çivril) Mimari Bloklar	361

Bülent Nuri KILAVUZ	
Ortaçağ ve Sonrası Muş İli Yüzey Araştırması-2007	377
İ. KIZGUT, İ. P. PEDARROS, S. BULUT, N. ÇEVİK	
Beydağları Yüzey Araştırmaları 2007	395
Gülşen BAŞ	
Mardin Müzesi'ndeki İslâm Dönemi Taş Eserleri	413
Giuseppe RAGONE	
Temnos (Görece Kale – Southern Aeolis) Research Project: 2007 Report.....	429
Pierre DEBORD, Ender VARİNLİOĞLU	
Hyllarima 2007	443
Oya YAĞIZ	
Heraion Teikhos Damgalı Amphora Kulpları	457

IŞIKLI KASABASI'NDAKİ (DENİZ-ÇİVRİL) MİMARİ BLOKLAR

Bilal SÖĞÜT*
Tunç SEZGİN
Banu YILMAZ

Denizli İli sınırları içinde bulunan yerleşim merkezlerine getirilmiş olan Antik Döneme ait mimari eserlerin kataloğu ile ilgili çalışmalara; Sarayköy İlçesi, Hisar Köyü (Attouda) müze deposunda bulunan eserlerden¹ sonra, Çivril İlçesi'nden Hierapolis Arkeoloji Müzesi'ne getirilen parçalar² ile devam etmiştik. Aynı şekilde katalog çalışmasına, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izinleri ve Denizli Müzesi Müdürlüğü'nün bilgisi dâhilinde, bu yıl da aynı bölgede, Denizli İli, Çivril İlçesi, Işıklı Kasabası'nda bulunan eserler ile devam ettik³.

Phrygia bölgesi içinde bulunan Işıklı Kasabası ve çevresi, Karia ve Lydia bölgelerinden gelip iç bölgelere gitmek isteyenlerin uğramak zorunda olduğu geçiş yerlerinden birisidir. Çünkü Işıklı Ovası'nın doğu kenarında bulunan Işıklı Gölü'nden dolayı, antik dönemden beri tek geçiş yeri, gölün kuzey kenarındaki Işıklı Kasabası'nın kurulduğu yerdir. Bu nedenle bu geçiş yeri her dönemde stratejik önemini korumuştur.

* Doç. Dr. Bilal SÖĞÜT, Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Denizli/TÜRKİYE (bsogut@pau.edu.tr)

Araş. Gör. Tunç SEZGİN, Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Denizli/TÜRKİYE (tsezgin@pau.edu.tr)

Araş. Gör. Banu YILMAZ, Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Denizli/TÜRKİYE (bdonmez@pau.edu.tr)

1 Hisar Köyü'ndeki müze deposu ve çevresinde bulunan mimari eserlerin toplu bir değerlendirmesi için bkz. B. Söğüt, "Denizli-Hisarköy Müze Deposundaki Mimari Bloklar", 24. AST-2, 2007, 383-396.

2 Çivril Kaymakamlığı bahçesine toplanan ve buradan Hierapolis Arkeoloji Müzesi bahçesine taşınan eserler arasında bulunan mimari parçalar ve bunlar ile ilgili değerlendirmeler için bkz. B. Söğüt-T. Sezgin-B. Dönmez, "Çivril'den Hierapolis Arkeoloji Müzesi'ne Taşınan Mimari Eserler", 25. AST-3, 2008, 217-232.

3 Yakın ilgi gösteren ve her zaman bizden yardımlarını esirgemeyen Denizli Müzesi Müdürü H. Hüseyin Baysal'a, müze uzmanı meslektaşlarımıza, bu yılki araştırmamıza katılan Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü öğrencilerimiz Murat Taşkiran, Selçuk Çaprak, Mustafa Kağıtçı ve Yusuf Öncebe'ye çok teşekkür ederiz.

Eumeneia ve yakın çevresi hakkında yazıtlar ile ilgili çalışmaların dışında⁴, höyükler hakkında E. Abay ve F. Dedeoğlu⁵ ile Klasik Dönem mimari kalıntıları konusunda Pamukkale Üniversitesi, Arkeoloji Bölümü'nün yaptığı çalışmalar⁶ bulunmaktadır. Bu konudaki en detaylı mimari katalog çalışması ise bizim şimdi yürütmekte olduğumuz projedir.

Işıklı Kasabası'nda bulunan parçalar, diğer modern yerleşim merkezlerinde olduğu gibi kasaba merkezi, cami avlusu ve belediye bahçesinde toplanmıştı. Önceki ziyaretlerimizde gördüğümüz ve yayınlarda da belirtildiği gibi, bezemeli ve bezemesiz mimari parçaların büyük bir çoğunluğu da Işıklı Gölü'nü besleyen ve Sarıbaba Tepesi eteğinden çıkan kaynağın etrafına toplanmıştı. Bu eserler kazı buluntusu olmayıp değişik şekillerde kasaba merkezi ve çevresinde bulunup belirli yapılar yanına toplanmış eserlerdir.

Mimari parçaların belirli merkezlere toplanması konusunda diğer modern yerleşmelerde görülen genel uygulama dışında, Işıklı Jandarma Karakol Komutanlığı farklı ve güzel bir girişimde bulunmuş ve daha önce Işıklı Gölü kenarında ve kasaba içinde bağımsız duran mimari parçaların tamamını bahçesinde toplamıştı⁷. Böylelikle önceden dağınık durumda olan ve hatta kaybolma riski de her zaman bulunan eserlerin bir grubu tam anlamıyla koruma altına alınmış durumdadır. Özellikle bu çalışmaların; belediye ve halk ile görüşülüp onların destek verdiği bir proje olarak gerçekleştirilmesi, kültürel varlıkların koruma bilincinin halk kitleleri tarafından benimsenip desteklenen bir çalışma olması açısından da çok önemlidir. Bu önemli projeye Belediye Başkanı Latif Selçuk'un büyük ilgi göstermesi ve her zaman destek vereceğini bildirmesi çok sevindiricidir⁸.

- 4 Işıklı Kasabası sınırlarında özellikle Eumeneia ve yakın çevresinde bulunan yazıtlar ile ilgili değerlendirmeler için bkz. M. N. Dod, "Inscriptions from Eumeneia", *The Annual of the British School at Athens* 11, 1904-1905, 27-31; Th. Drew-Bear, "Nouvelles Inscription de Phrygie", *Studia Amstelodamensia ad Epigraphicam, Ius Antiquum et Papyrologicam Pertinentia* 16, 1978, 53-114; T. Corsten-Th. Drew-Bear, "Inchriften aus Laodikeia am Lykos und Eumeneia", *Epigraphica Anatolica* 26, 1996, 41-42.
- 5 E. Abay-F. Dedeoğlu, "2003 Yılı Denizli/Çivril Ovası Yüzey Araştırması", 22. AST-2, 2005, 41-50; E. Abay-F. Dedeoğlu, "2005 Yılı Çivril Ovası Yüzey Araştırması", 24. AST-1, 2007, 277-292.
- 6 B. Söğüt-C. Şimşek, "Çivril ve Çevresindeki Arkeolojik Kalıntılar", *Dünden Bugüne Çivril Sempozyumu Bildirileri*, 2002, (2002a) 279-299; B. Söğüt-C Şimşek, "Eumeneia", *Dünden Bugüne Çivril Sempozyumu Bildirileri*, 2002 (2002b), 301-312.
- 7 Jandarma Karakol Komutanı Astsubay Başçavuş Köksal Gelen ve diğer askerî personel kültürel değerlere büyük bir ilgi göstermiş ve özenle eserlerin sergilenmesi konusunda örnek bir çalışma ortaya koymuşlardır. Ayrıca bizim çalışmalarımız esnasında ekibe yakın ilgi ve yardımları olmuştur. Bu tür düzenlemelerin örnek olması ve yaygınlaşması dileklerimizle, Astsubay Başçavuş Köksal Gelen ve personeline teşekkürlerimizi bildirmek isteriz.
- 8 Belediye Başkanı Latif Selçuk, Belediye Fen Memuru Erol Selçuk ile belediye çalışanlarının kültürel varlıklara gösterdiği ilgi ve bilimsel çalışma yapmak isteyenlere verdikleri destek, her zaman bizleri daha çok çalışmaya teşvik edici olmuştur. Sayın Latif Selçuk ve belediye çalışanlarına içtenlikle teşekkür etmek isteriz.

Çivril İlçesi ve Işıklı Kasabası yakınlarında, Peltai ve Eumeneia olmak üzere iki önemli Hellenistik kentin varlığı bilinmektedir. Bunlardan Peltai Seleukos, Eumeneia ise Pergamon kuruluşudur. Hellenistik Dönem öncesi hakkında, E. Abay'ın Işıklı Kasabası'nda bulunan höyüklerde yaptığı yüzey araştırmalarına göre yerleşimin Geç Neolitik Çağa kadar indiği bilinmektedir⁹.

Işıklı Kasabası eserleri kendi içinde farklı bir bütünlük oluşturmaktadır. Çünkü burada bulunan eserlerin büyük bir çoğunluğu Eumeneia antik kenti eserleridir. Eumeneia Sarıbaba Tepesi'nin güney yamaçlarındaki doğal teraslar üzerine Hellenistik Dönemde kurulmuş ve kent Roma Döneminde büyümesine bağlı olarak dağın eteğinden sonra ovaya doğru yayılmıştır¹⁰. Çivril İlçesi yakınlarında Peltai, Işıklı Kasabası'nda ise Eumeneia antik kenti bulunmaktadır. Böylelikle genellikle Peltai'nin eserleri Çivril ilçe merkezine, Eumeneia'nın eserleri ise Işıklı Kasabası'nda toplanmıştır. Bu iki antik kentin kurulduğu yer stratejik olarak Işıklı Gölü'nün kuzey kenarıdır. Özellikle Eumeneia Sarıbaba Tepesi ile Işıklı Gölü arasında, geçişi tam kontrol eden bir noktadadır.

Işıklı Kasabası'nda Hellenistik, Roma ve Bizans Dönemine ait mermer ve kireçtaşından toplam 129 eserin kataloğu yapılmıştır. Bunların tamamını burada ele almamız mümkün olmadığından, Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesinde olanlardan bir grubu burada verilecektir. Katalog içinde yer alan Bizans Dönemi bezemeli ve bezemesiz mimari parçalar ayrı bir çalışma konusu olarak hazırlanmaktadır¹¹.

SONUÇ

Kataloğu yapılan 129 eserden, Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesinde bulunan (Res. 1) 20 örnek bu kataloğa alınmıştır. Katalogda 2 adet arşitrav-friz bloku (Kat. 1, 7), 1 adet postament ve Attik-İon kaide (Kat. 2), 2 adet postament ve Toskania kaide (Kat. 3, 8), 2 adet lahit kapağı parçası (Kat. 10, 11), 5 adet lahit teknesi parçası (Kat. 4, 12, 18, 19, 20), 1 adet Korinth sütun başlığı (Kat. 5), 2 adet korniş parçası (Kat. 6, 21), 2 adet arşitrav parçası (Kat. 9, 13), 1 adet Attik-İon sütun kaidesi (Kat. 14), 1 adet mezar steli (Kat. 15), 1 adet korkuluk levhası parçası (Kat. 16) bulunmaktadır.

9 Abay-Dedeoğlu 2007, 278-279.

10 Bergama Kralı 2. Attalos Philadelphos (M.Ö. 159-138) tarafından kurulup, kardeşi 2. Eumenes'in adı verilen Eumeneia kenti için bkz. W. Ruge, "Eumeneia", *RE VI.1*, 1082; D. Magie, *Roman Rule in Asia Minor*, 1954, 126, 984; K. Belke-N. Mersich, *Phrygien und Pisidien*, *TIB 7*, Wien, 1990, 251-252; Söğüt-Şimşek 2002b, 301-312.

11 Işıklı Kasabası'ndaki Bizans Dönemi eserleri Araş. Gör. İ. Mete Mimiroğlu tarafından çalışılmaktadır. Buradaki mimari parçaların tamamı Hellenistik ve Roma Dönemi ile Bizans Dönemi eserleri olmak üzere iki ayrı başlık altında, toplu bir yayın olarak hazırlanmaktadır. Bu nedenle burada sadece Işıklı Jandarma Karakol Komutanlığı'nın bahçesinde bulunan bir grup bezemeli ve bezemesiz parçalar ele alınmıştır.

Parçaların 5 tanesi (Kat. 4, 13, 19, 20, 21) burmalı sütunlu lahit tipine girmektedir. Bunlar sütunlu lahitlerin 4 tipinden “arşitravlı kemerli” olanlardandır¹². Bu parçalar en az iki lahit teknesine aittir. Lahitlerin erken örneklerinde çatı tipinde kapaklar yapılırken geç örneklerde figür betimlemelerine gidilmiştir. Kataloğa aldığımız 12 numaralı lahit kapağında antefix şeklinde tıraşlanmış aslan başı yapılmıştır. Bu betimleme, eserin erken örneklerden olamayacağını göstermektedir. Bu bölgede benzer burmalı sütunlu lahitlerin sağlam örnekleri Laodikeia’da bulunmuştur ve şimdi Hierapolis Arkeoloji Müzesi’nde sergilenmektedir¹³. Kataloğa alınan lahit parçaları bezeme ve stil özellikleri açısından M.S. 3. yüzyıla tarihlenmektedir.

Arşitrav-friz ve korniş bloklarından oluşan üst yapı elemanları M.S. 2. ve 3. yüzyılın imar faaliyetlerine ait örneklerdendir. Genel mimari uygulamaların yanı sıra, betimlemelerde kendi içinde yerel özellikler de göstermektedir.

Eumeneia kenti ve çevresine özgü üçgen alınlıklı mezar taşı ise; dörtgen altar şeklinde bir gövde ve bunun üzerine yerleştirilen beşik çatıdan oluşur. Bu mezar taşlarından örnekler, Eumeneia ve çevresinde bulunup Hierapolis Arkeoloji Müzesi’ne getirilmiştir. Bunların bazılarının ön cephesinde tabula ansata ya da sadece ansata içinde yazıtların olduğu mezar taşları vardır. Bu tip mezar taşlarından kabartmalı örneklerin varlığı bilinmekle birlikte¹⁴, bu grup içerisindeki figürsüzdür.

Bizans Dönemine ait üçgen biçimli, muhtemelen ambon yan levhasına ait olan parçanın (Kat. 16) arkası kaba yonu iken, ön yüzü oyma (champ-leve) tekniğinde işlenerek bitkisel ve hayvan figürleri ile bezenmiştir. Eserin teknik ve süsleme açısından çok yakın benzeri bugün Selçukler kazı evi deposunda bulunmaktadır. E. Parman ve N. Fıratlı tarafından tanıtılan bu parçanın, incelenen eser ile dönem ya da usta açısından ilişkili olduğu düşünülmektedir. Bu ve aynı döneme ait diğer eserlerde görülen benzerlikler mimari plastikte bölgesel bir üslubun olduğuna ve belki de aynı ustaların her iki kentte çalıştıklarını akla getirmektedir.

12 Sütunlu lahitler; arşitravlı bir dizi kemerli, üzerinde kemerlerin ve ortada bir alınlığın bulunduğu arşitravlı, bir dizi kemer arşitrav, alınlık, arşitrav ve kemer içeren normal tipte olmak üzere 4 ayrı şekilde yapılmaktadır. Bu konuda geniş bilgi için bkz. G. Koch, *Roma İmparatorluk Dönemi Lahitleri*, Çev.: Z. Zühre İlkelen, İstanbul, 2001, 170.

13 C. Şimşek “Laodikya Sütunlu Lahdi”, *Türk Arkeoloji Dergisi* 31, 1997, 269-289.

14 Eumeneia kentinde bulunmuş kabartmalı bir örnek için bkz. Söğüt-Şimşek 2002b, 312, Res. 24a-b. Ayrıca aynı bölgede bulunup Hierapolis Arkeoloji Müzesi’ne götürülmüş, M.S. 2. yüzyıl sonu-3. yüzyıl başına tarihlenen, Aurelius Zenodotos’un ailesi için yaptırdığı heroona diktiği mezar taşı için bkz. Söğüt-Sezgin-Dönmez 2008, 224, Res. 11-12.

KATALOG

Katalog No: 1

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Arşitrav-Friz Parçası

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 91 cm., Kal./Der: Alt 34 cm., Yüksek: 6,5 cm., Soffit Gen: 11 cm.

Tarihi: M.S. 2. yüzyılın 2. yarısı

Tanımı: Bir dar kenarı ile köşeler ve yüzeyinde kırıklar vardır. Üç fascialı arşitrav ile ranke bezemeli friz kısmından oluşmaktadır. Fascia geçişlerinde inci payet, taç kısmı ise İon kymationu ve açık-kapalı palmet dizisi bezelidir. Fascianın alt ve üst kenarı bantlıdır. Üst fasciadaki yazıtın "KAI" harfleri okunmaktadır. Soffit asma filizi bezemelidir. Arka yüzde friz kısmı kaba yonu, arşitravda iki fascia, taç profili işlidir. Sağlam ve anathyrosisli bir kenarına göre blok önemli bir yapının portik kısmının peristasisine ait olmalıdır.

Katalog No: 2

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Postament ve Attik-İon kaide

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 66 cm., Kal./Der: 60 cm., Yüksek: 106 cm., Kaide Yüksek: 24 cm.

Tanımı: Kaide kısmının bir bölümü ve kenarda kırıklar vardır. Postamentin kaide ve taç kısmı profilli geçişli ve kaide postamentten 1,5 cm. küçüktür. Kaide kısmı orantılı yapılmıştır.

Katalog No: 3

Bulunduğu Yer: Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Postament ve Toskania kaide

Malzemesi: Gri mermer

Ölçüleri: Gen: 40 cm., Kal./Der: 40 cm., Yüksek: 51,5 cm., Kaide Yüksek: 13,5 cm.

15 Ayrıntılı bilgi için bkz. E. Parman, *Ortaçağ'da Bizans Döneminde Frigya (Phrygia) ve Bölge Müzelerindeki Bizans Taş Eserleri*, Eskişehir, 2002, 130, Lev. 56; N. Fıratlı, "Uşak Selçukler Kazısı ve Çevre Araştırmaları", *Türk Arkeoloji Dergisi* 19, 1971, 118.

Tanımı: Köşe ve kenarlarda küçük kırıklar vardır. Dörtgen postament ve Toskania kaide olarak yapılmıştır. Ancak postament taç kısmı hem taç hem de plinthe olarak kullanılmıştır. Normalde bir plinthe kısmı yoktur. Postament geçişleri çapraz kesimlidir.

Katalog No: 4

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakol Bahçesi

Adı: Sütunlu lahit teknesi parçası

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 101 cm., Kal/Der: 27 cm., Yüksek: 105 cm., Fig. Yüksek: 79 cm.

Tarihi: M.S. 3. yüzyıl

Tanımı: Kenarlar, köşe ve yüzeyinde kırık ve yoğun aşınmalar vardır. Teknenin dar kenarına ait parçadır. Ortada bir bayan figürü ve her iki kenarında burmalı sütun yer almaktadır. Sağda bir erkek figürü bulunmaktadır.

Katalog No: 5

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Korinth sütun başlığı

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 69 cm., Kal/Der: 57 cm., Yüksek: 50 cm., 1. Yaprak Yüksek: 17 cm., 2. Yaprak Yüksek: 31 cm.

Tarihi: M.S. 2. yüzyılın sonu-3. yüzyılın başı

Tanımı: Köşe ve kenarlarda kırıklar, yüzeyinde aşınmalar vardır. Daha sonra üzeri oyularak dibek olarak kullanılmıştır. Üzerindeki kalıntılara göre kireçli bir ortamda kalmıştır. İki sıra yapraklı, kaulis sapı köşeli, çanak ve helix yaprak şeklindedir.

Katalog No: 6

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Korniş parçası

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 86 cm., Kal/Der: 41 cm., Yüksek: 31 cm.

Tarihi: Severuslar Dönemi

Tanımı: Her iki yan alt ve üst kenar kırık, yüzeyde kırık ve aşınmalar vardır. Konsollu geison ve sima alt kısmına aittir. Konsol altı ve kaset orta kısmı akanthus yaprağı bezemeli, geisondan simaya geçiş inci-payet bezemelidir.

Katalog No: 7

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Arşitrav-friz

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 230 cm., Kal/Der: 41 cm., Yük: 60 cm., Soffit Uz: 164 cm.

Tarihi: M.S. 2. yüzyıl

Tanımı: Köşeler ve kenarlardaki kırıkların haricinde ön yüz komple tıraşlanmış ve sadece altta iki fascia kalmıştır. Her iki dar kenarda tıraşlamalar olmakla birlikte blok tama yakındır. Bu soffitın tam ve soffitın her iki kenarında yeterli miktarda mesafe olmasından anlaşılabilir. Alt iki fascia arasında geçişler inci-payet ve soffit kısmı asma yaprağı bezemelidir.

Katalog No: 8

Bulunduğu Yer: Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Postament ve Toskania kaide

Malzemesi: Gri mermer

Ölçüleri: Gen: 53 cm., Kal/Der: 53 cm., Yük: 74 cm., Kaide Yük: 19 cm., Üst Çap: 41 cm.

Tanımı: Köşe ve kenarlarda kırıklar vardır. Postamentte kaide ve taca geçişler çapraz olarak işlenmiştir. Plinthe taçtan 0,5 cm. küçük ve plinthe alt kenarda bant süsü görülmektedir. Alt torus köşeli ve sonra sütun gövdesi devam etmektedir. Üstte kanallı dübel deliği var.

Katalog No: 9

Bulunduğu Yer: Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Arşitrav parçası

Malzemesi: Gri mermer

Ölçüleri: Gen: 47 cm., Kal/Der. Alt: 42 cm., Yük: 39 cm., Soffit Gen: 13 cm.

Tarihi: M.S. 2. yüzyılın 2. yarısı

Tanımı: Her iki yan kenarı ve üstü kırıktır. Taç kısımları tahrip olmuştur. Bir yönde 3, diğer yönde 2 fascia vardır. Üçlü fascia geçişleri inci-payet, soffit ise asma dalı bezemelidir.

Katalog No: 10

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Lahit kapağı parçası

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 43 cm., Kal/Der: 25 cm., Yük: 50 cm.

Tarihi: M.S. 2. yüzyıl

Tanımı: Kapağın alınlık kısmının yan kenarına ait parçadır. Alt kenarda açık ve kapalı palmet, üst kenarda dış sırası inci-payet ve açık-kapalı palmet ile en üst kenarda friz hâlinde sarmal dal işlenmiştir. Alınlık ortasındaki kabartmanın köşe kısmı görülmektedir.

Katalog No: 11

Bulunduğu Yer: Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Lahit kapağı, kenar parçası

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 44 cm., Kal/Der: 40 cm., Yük: 24 cm.

Tarihi: M.S. 2. yüzyılın 2. yarısı

Tanımı: Her iki yan ve arka kısmı kırıktır. Kalypter alt kenarında antefiks şeklindeki aslan başı traşlanmıştır. Köşe akroterinin kenarı görülmektedir.

Katalog No: 12

Bulunduğu Yer: Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Sütunlu Lahit teknesinin parçası

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 50 cm., Kal/Der: 13,5 cm., Yük: 65 cm.

Tarihi: M.S. 3. yüzyılın 1. yarısı

Tanımı: Her iki yan ve alt kısmı kırıktır. Tekne kısmının dar kenarına ait parçadır. Figür yüzeyi tıraşlanmıştır. Figürün sol yanında sütun ve onun yanında kapı kenarı görülmektedir.

Katalog No: 13

Bulunduğu Yer: Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Arşitrav parçası

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 55 cm., Kal/Der: 45 cm., Yük: 29 cm.

Tarihi: M.S. 2. yüzyılın 2. yarısı

Tanımı: Her iki yan, arka ve üst kısmı kırıktır. Önde 3 fascia ve altta soffit kenarı görülmektedir. Fascia geçişleri inci-payet, soffit kıvrık dal bezemelidir. Soffit bezemenin bitimi akanthus yaprağı biçimindedir.

Not: Katalog Numarası 90 ile aynı bloka ya da yapıya ait olabilir

Katalog No: 14

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Attik-İon sütun kaidesi

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 56 cm., Kal/Der: 56 cm., Yük: 22 cm.

Tanımı: Köşe ve kenarlarda kırıklar vardır. Kireçtaşı stylobat blokuna bağlı olarak durmaktadır. Üstte dübel deliği yerine demir yerleştirilip çimento harcı ile doldurulmuştur. Kaide orantılı bir şekilde yapılmıştır.

Katalog No: 15

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Mezar steli

Malzemesi: Mermer

Ölçüleri: Gen: 40 cm., Kal/Der: 20 cm.,

Yük: 66 cm., Harf Yük: 1,5-2,5 cm.

Tanımı: Köşe ve kenarlarında kırıklar, yüzeyinde ise aşınmalar vardır. Yan kenarları ve arka kısmı kaba yonudur. Ön cephede her iki kenarda Atik-İon kaideli ve Korinth başlıklı sütunların taşıdığı üst yapıdan oluşan prostylos planlı tapınak cephesi yer almaktadır. Köşe ve tepe akroterleri işlenmiştir. Entablatur üzerinde 1, sütunlar arasında 11 olmak üzere toplam 12 satır Grekçe yazıt vardır.

Katalog No: 16

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Korkuluk levhası parçası

Malzemesi: Mermer

Ölçüleri: Gen: 34 cm., Kal/Der: 7 cm., Yük: 29 cm.

Tanımı: Üçgen biçimlidir. Her iki ucu tamamen kırıktır, kenarlarında ise küçük kırıklar vardır. Arka kısmı kaba yonu, ön cephesinde kazıma çizgilerle yapılmış bitkisel ve figürlü bir betimleme yer almaktadır. Bir yan kenar yuvarlak profillidir. Ön yüzünde üstte, başını sola doğru döndürmüş bir kuş figürünün kanat ve kuyruk kısımlarındaki tüyleri kısmen işlenmiştir. Figürün alt kısmında bir saptan çıkan 3 bölümlü yaprak motifleri zemini oluşturmaktadır. Kuş figürünün altında ise düğümlü bir yuvarlak çerçeve seçilebilmektedir. Çok az bir kısmı görülebilen bu yuvarlak çerçeve içinde bir kalp motifi ile bir hayvan figürünün (belki geyik) başı yer almaktadır.

Katalog No: 17

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Sütunlu lahit teknesi parçası

Malzemesi: Mermer

Ölçüleri: Gen: 79 cm., Kal/Der: 21 cm.,

Yük: 94 cm.

Tarih: M.S. 3. yüzyılın 1. yarısı.

Tanımı: Sütunlu lahdin tekne kısmının uzun kenarının orta bölümüne ait parçadır. Kenarlar kırık, yüzeyi aşınmıştır. Solda ayakta duran bir bayan ve Attik-İon kaideli, burmalı gövdeli ve Korinth başlıklı bir sütunun önünde oturan erkek figürü yer almaktadır. Figürlerin başları eksiktir.

Katalog No: 18

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Sütunlu lahit teknesi parçası

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 32 cm., Yük: 50 cm.

Tarihi: M.S. 3. yüzyıl

Tanımı: Çevresi kırık, yüzeyde aşınmalar vardır. Solda postament üzerinde Attik-İon kaide ve burmalı sütun gövdesi, sağda ise kython alt kenarı ve ayak kabartması bulunmaktadır. Arkası ise ince yonuludur.

Katalog No: 19

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Sütunlu lahit teknesi parçası

Malzemesi: Beyaz mermer

Ölçüleri: Gen: 55 cm., Kal/Der: 18 cm., Yük:71 cm.

Tarih: M.S. 3. yüzyılın 1. yarısı.

Tanımı: Lahdin tekne kısmının dar kenarının sağ köşesine ait parçadır. Üst ve sağ kenar sağlam, alt ve sol kısım kırıktır. Sol kenarda kapı önünde üzeri yiyecekli masa betimi, sağda burmalı sütun gövdesi ve yine sağda ayakta giyimli erkek figürü durmaktadır. Sağ kenarda ise tam dış köşeye gelen burmalı sütun gövdesi vardır. Üst kenar ve tekne iç kenar kısmına gelen profil yeri görülmektedir. Arkası ince yonuludur.

Katalog No: 20

Bulunduğu Yer: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesi

Adı: Korniş bloku

Malzemesi: Beyaz mermer

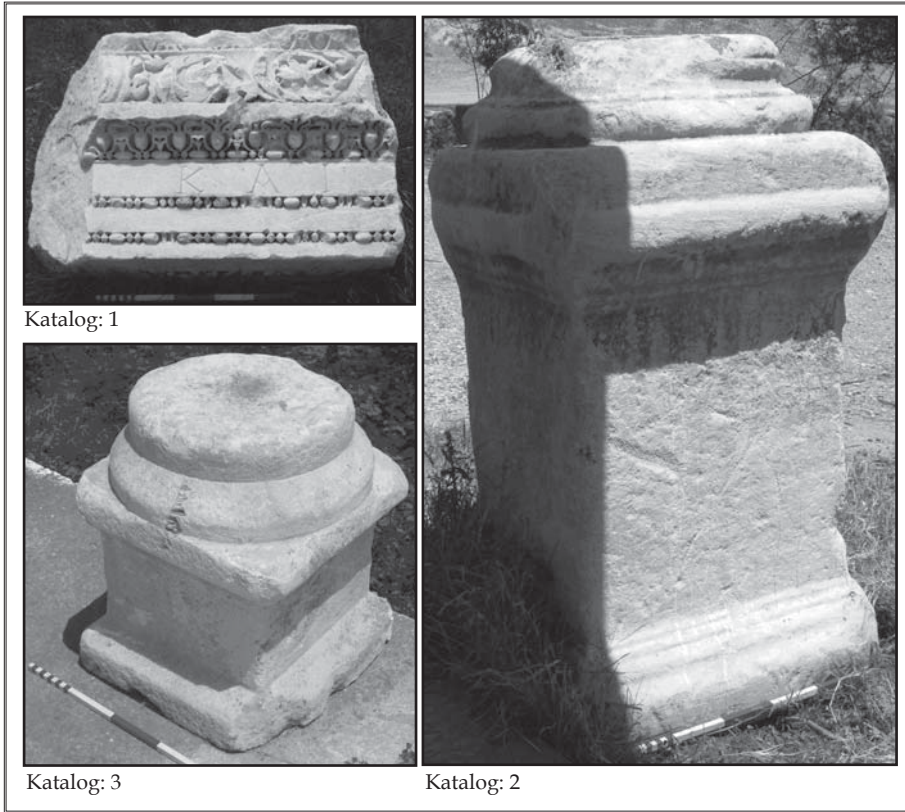
Ölçüleri: Gen: 184 cm., Kal/Der: 78 cm., Yük: 37 cm.

Tarih: M.S. 2. yüzyılın 2. yarısı.

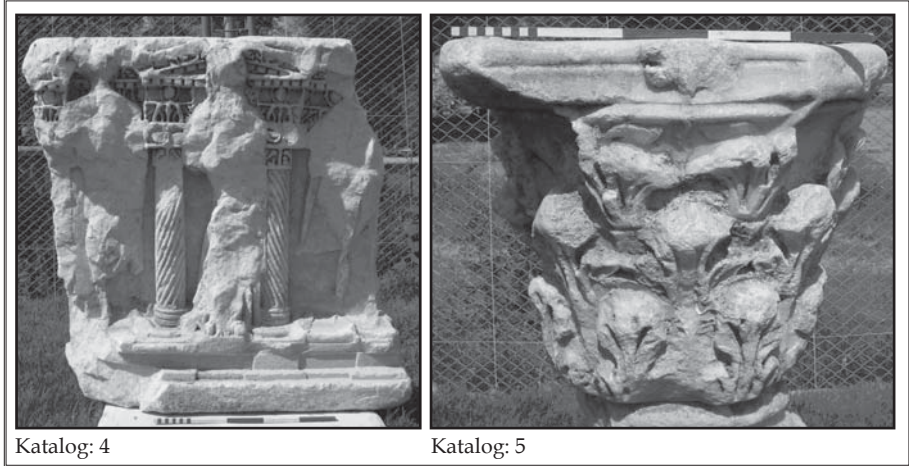
Tanımı: Geisonun bazı bölümleri ile sima kısmı köşe ve kenarlarda kırık, korniş yüzeyinde ise aşınmalar vardır. Her iki kenarda anathyrosis, arkada kaba yonu vardır. Konsol altında ve kaset kısımlarında bitkisel bezeme işlenmiştir. Sağ köşede alt kısımda "H ve Z" harfleri yazılıdır. Dış sırası konsollu geison ve sima geçişi inci payet bezemelidir.

Resim 1: Işıklı Jandarma Karakolu'nun bahçesinde sergilenen eserlerden bir grup

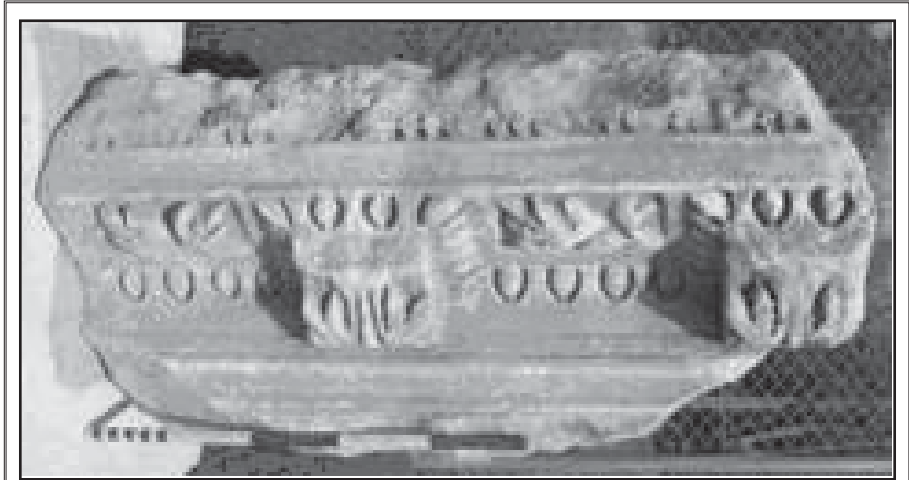
Resim: 2

Katalog: 4

Katalog: 5

Resim: 3

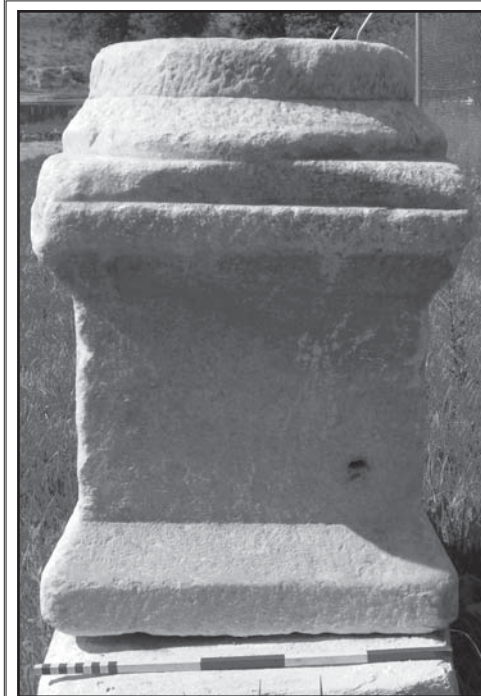

Katalog: 6

Katalog: 7

Resim: 4

Katalog: 8

Katalog: 10

Katalog: 11

Katalog: 9

Katalog: 12

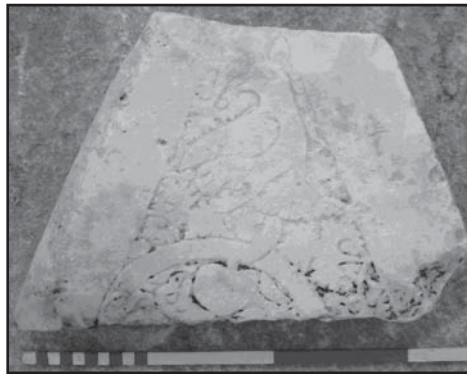
Resim: 5

Katalog: 13

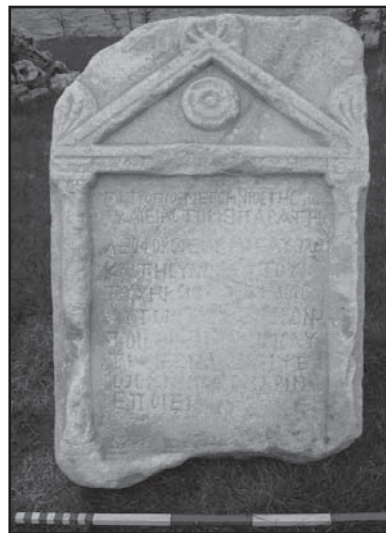

Katalog: 14

Katalog: 16

Resim: 6

Katalog: 15

Katalog: 17

Resim: 7

Katalog: 18

Katalog: 19

Katalog: 20

Resim: 8